

Výskyt invázneho nepôvodného druhu glejovky americkej (*Asclepias syriaca*) v okrese Rimavská Sobota

Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky, Správa CHKO Cerová vrchovina v zmysle § 15 ods. 1, písm. e/ zákona NR SR č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia inváznych nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov oznamuje, že v katastrálnom území dole uvedených obcí, sa vyskytuje **invázna nepôvodná rastlina pôvodom zo Severnej Ameriky, glejovka americká (*Asclepias syriaca*)**. Prioritne vlastník alebo správca pozemku sú povinní za podmienok a spôsobom, ktoré ustanovuje **vyhláška MŽP SR č.450/2019 Z. z.** z 9. decembra 2019, odstraňovať zo svojho pozemku invázne nepôvodné druhy uvedené v národnom zozname alebo v zozname Európskej únie a starať sa o pozemok tak, aby sa zamedzilo ich šíreniu; ak je pozemok v užívaní inej osoby, ako je vlastník alebo správca pozemku, tieto povinnosti má užívateľ pozemku.

Pri výkone samosprávy v zmysle § 14 zákona č. 150/2019 Z. z. :

- **Obec upozorňuje vlastníkov, správcov a užívateľov pozemkov** na miesta výskytu inváznych nepôvodných druhov a na ich povinnosti podľa § 3 ods. 2 **zverejnením informácie o miestach ich výskytu a informačného letáku**. Obec môže upozorňovať vlastníkov, správcov a užívateľov na miesta výskytu inváznych nepôvodných druhov a na ich povinnosti podľa § 3 ods. 2 aj na základe vlastného zistenia.
- **Obec zverejní informáciu** o miestach výskytu inváznych nepôvodných druhov a informačný leták podľa odseku 2 **bezodkladne** po ich doručení od štátnej ochrany prírody **na svojom webovom sídle alebo na úradnej tabuli obce**, ak nemá zriadené webové sídlo, a iným spôsobom v mieste obvyklým.
- **ŠOP SR zverejňuje informácie o výskyti inváznych druhov na stránke -** <http://maps.sopsr.sk/mapy/invazne.php>.

Invázne nepôvodné druhy rastlín negatívne menia resp. sú schopné negatívne meniť pôvodné druhotné zloženie rastlinných a drevinových spoločenstiev až ho úplne zlikvidovať a nahradíť. V takomto štadiu je fyzicky a finančne náročné tieto druhy likvidovať, keďže sa ich plocha výskytu rozširuje. Okrem samotného zaberania plôch môžu mať negatívny vplyv na zdravie obyvateľstva napokialko mnohé invázne nepôvodné druhy rastlín sú silnými peľovými alergénmi.

Glejovka americká sa na územie okresu šíri z južných častí, z územia Maďarskej republiky. Správa CHKO Cerová vrchovina za obdobie posledných 5 rokov zaznamenáva jej zvýšený výskyt predovšetkým na pozemkoch trvalých trávnych porastov. **Podľa poznatkov z terénu, v súčasnosti sa druh nachádza v štadiu kvitnutia, preto je dôležité kosenie realizovať v tomto období (jún- prvá polovica júla), ešte pred tvorbou semien.**

V zmysle legislatívy existujú invázne nepôvodné druhy vzbudzujúce obavy Únie podľa **VYKONÁVACIEHO NARIADENIA KOMISIE (EÚ) č. 2017/1263** z 12. júla 2017, ktorým sa aktualizuje **zoznam inváznych nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy** Únie prijatý vykonávacím nariadením (EÚ) 2016/1141 podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1143/2014 a **NARIADENIA VLÁDY SR č. 449/2019 Z.z.** z 11.decembra 2019, ktorým sa vydáva **zoznam inváznych nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky**.

Podmienky a spôsoby odstraňovania inváznych nepôvodných druhov ustanovuje **VYHLÁŠKA MŽP SR č. 450/2019**.